

A stratégia és taktika elmélete, összefüggése a versennyel.

Vincze Virgil

Dubecz József TF és Dr.Bartha Csaba TF alapján

Alapfogalmak

- Stratégia: A sport irányításának elméleti kérdései, távlatok meghatározása.
- Taktika: A végrehajtás módszere. Kinek? Mikor? Mit kell tenni.
- Technika: A sportági mozgás végrehajtásának minősége.
- Taktikai cselekvés: Olyan mozgásos cselekvés, mely végrehajtásakor a versenyző alternatívákkal áll szemben és a sikeres megoldást a helyes döntés alapozza meg.

A taktika feladatmegoldás összetevői

- Fizikai képességek
- Technikai tudás színvonalának képessége
- Személyiségi tényezők
- Környezeti tényezők
- Taktikai képzettség

A taktikai cselekvés fázisai

- ▶ szituáció észlelése (percepció)
- ▶ a feladat gondolati megoldása (döntés)
- ▶ a megoldás motoros része (maga a mozgás)

A döntést befolyásolják:

- ▶ idő tényező
- ▶ tárolt információk
- ▶ érzelmi állapot
- ▶ az információ-feldolgozó képesség
- ▶ csatornakapacitás
- ▶ anticipációs (elővételező) készség
- ▶ az idegrendszer inger megkülönböztető és reakció-szelekciós képessége

Stratégia fajtái, feltételei

Taktikai gondolkodás (pszichikus folyamat): vannak olyan helyzetek, amikor a döntések nem tudatos, agykérgi szintű irányítás eredményei.

Intelligencia: a tanult magatartásformák közül a helyes kiválasztása. A küzdelmi intelligencia kvalitatív tényező.

- ▶ Általános stratégia - a legáltalánosabb és legátfogóbb stratégiai döntések köre, pl. mivel foglalkozna a klub.
- ▶ Előkészítő stratégia - a konkrét dolgokat le kell bontani, pl. a csoportok működni tudjanak a klubon belül. (versenyzők, kezdők, haladók)
- ▶ Operatív stratégia - megvan a csapat, működtetni kell. Az edző ezen a szinten mozog.
- ▶ A stratégia mindig előkészítő, kognitív fázis. Sokkal bővebb fogalom, mint a taktika.

Stratégia feltételei:

- ▶ A személyiségstruktúra aktuális állapota
- ▶ Összetett pszichikai és fizikai-pszichikai állapot, folyamatok, érdekek.
- ▶ Cél - előrelátás
- ▶ Célokból fakadó feladatokkal való azonosulás
- ▶ Döntésképeség
- ▶ A végrehajtáshoz szükséges megfelelő információ, felkészültség és eszközrendszer

Sportágak a taktika szerint, Karate helye a sportágak között

- ▶ Sorsolásos sportágak - zárt mozgáskészségek, egyéni versenyzők. Torna, műkorcsolya, ritmikus sportgimnasztika. Látszólag nincs taktika. Igazi taktikai lehetőség a felkészítésben van.
- ▶ Ciklikus sportágak – kimért pályán pl evezés.
 - Kiméretlen pályán pl. kerékpár
 - ▶ Páros küzdelmek - sorsolással kapott ellenfelek (cselgáncs, karate)
 - hosszabb idővel előbb kapott ellenfelek (profi box).
- ▶ Csapatjátékok - egyéni-, csapatrész- csapattaktika.
Itt a rendszer bonyolultsági szintje a résztvevő játékosok számától függ.